

poručníku a opatrovníku. V souzeném případě nejde však o děti, které jsou pod mocí poručníka nebo opatrovníka, nýbrž o děti, jež jsou dosud v moci otcovské, a tu ustanovuje § 149 obč. zák., že otci přináleží správa jejich jmění. Jeho postavení se rovná postavení opatrovníka (§ 175 obč. zák.), musí jmění dětem napadlé oznámiti soudu, o něm klásti soudu účty (§ 150) a vyžadovati si svolení soudu ke všem důležitějším opatřením se jměním tím (§ 233 obč. zák.). Nicméně jest postavení otce proti soudu samostatnější než postavení poručníka nebo opatrovníka (§§ 238, 282 obč. zák.). I zde iniciativa přináleží otci. Bylo tedy otcovou povinností, by se v souzeném případě staral o to, by jejich mateřský podíl byl jim neztenčeně zachován, by sledoval postup zákonodárství, pokud se týkal válečných půjček, a tu by mu, kdyby byl býval dbalým, nebylo mohlo ujíti, že stát vyměňuje válečné půjčky za IV. státní čl. půjčku; měl tedy učiniti soudu opatrovnickému závčas návrh, by, pak-li tu byly k tomu hmotné prostředky, byla pro děti upsána IV. půjčka československá po rozumu § 3 zákona ze dne 24. června 1920, čís. 417 sb. z. a n., po případě, by získány byly odškodňovací dluhopisy podle zákona ze dne 30. září 1924, čís. 216 sb. z. a n. (§§ 235 a 282 obč. zák.). Otec žalujících dětí nechal však lhůtu k tomu do 30. června 1925 jdoucí projíti marně, neučinil předepsanou přihlášku, takže válečné úpisy dětí propadly úplnému znehodnocení a byly bernímu úřadu vráceny jako bezcenné. Žalující strana bezdůvodně nyní vinu toho svádí na opatrovnický soud, neboť není předpisu, jenž by stanovil povinnost soudu upozorniti otce dětí na jeho otcovské povinnosti a nelze povinnost tu dovoditi ani ze zákona občanského, tím méně ze zákona ze dne 30. září 1924, čís. 216 sb. z. a n., jak k tomu správně první soud poukazuje. Nelze tudíž mluvit o vědomém nebo nedbalostí zaviněném porušení úřední povinnosti opatrovnickým soudcem po rozumu § 1 zákona ze dne 12. července 1872, čís. 112 ř. zák., a soudu opatrovnickému přičítati ani vinu ani spoluvinu na škodě žalobců, jak odvolatelé míní.

Čís. 11539.

Nekalá soutěž (zákon ze dne 15. července 1927, čís. 111 sb. z. a n.).

§ 11 zák. předpokládá možnost záměny zvláštního zevnějšího zařízení (obalu) bez ohledu k tomu, zda záměnou zboží vzejde materiální škoda. Otázka zaměnitelnosti jest otázkou právní, jejíž zodpovědění nezávisí na tom, zda k záměně skutečně dochází. Jest zkoumati, zda obal jest pro podnik firmy příznačný. O příznačnosti rozhoduje mínění v kruzích zákaznických, nikoliv v kruzích výrobních. Je-li obal výrobků firmy v kruzích zákaznických tak zaveden a znám, že jsou jím její výrobky na rozdíl ode všech ostatních charakterisovány a individualisovány, jest každé napodobení obalu stíhatelné, bez ohledu k tomu, zda a jak dlouho konkurenční závod svého vlastního obalu používá.

Poškození požadované v § 1 zák. není vyčerpáno jen škodou, již soutěžitel utrpí tím, že se v drobném prodeji prodá místo jeho zboží zboží konkurentovo. Napodobení konkurenčního obalu jinou firmou již

používaného k soutěži není srovnatelné s dobrými mravy soutěže. Poškození soutěžitelovo může býti v tom, že se zneužíváním cizí myšlenky, cizího nápadu, cizí práce a cizího do jich realizace investovaného nákladu ohrožuje a podkopává soutěžitelská jeho posice a znehodnocuje jeho soutěžitelský náskok, jehož svou pílí i finančními obětmi nabyl, byť i nehrozilo bezprostřední nebezpečí skutečné záměny zboží.

(Rozh. ze dne 5. dubna 1932, R I 75/32.)

Žalobu firmy Jindřicha Francka synové proti firmě T. Güntherová, nejstarší česká továrna, na kávové náhražky a fíkovou kávu, by bylo uznáno právem, že žalovaná jest povinna zdržeti se dalšího užívání etiket, vykazujících na červeném podkladu ve stříbrně barvě provedené nápisy »Güntherová přísada ke kávě nebo Günther's Cafee-Zusatz« a vyobrazení kávového mlýnku, jichž ostatní nápisy provedeny jsou barvou černou, a odstraniti tyto etikety ze zbývajících ještě zásoby svého zboží, procesní soud první stolice zamítl. Důvody: Žaloba opírá se o ustanovení § 11 odst. (3) a § 1 zák. ze dne 15. července 1927, čís. 111 sb. z. a n., ana se žalovaná strana dostala v hospodářském styku v rozpor s dobrými mravy soutěže, jednáním způsobilým poškoditi žalující stranu, používši zvláštního označení žalující strany na obalu zboží takovým způsobem, že z toho může vzejíti v zákaznickém smyslu záměna se jménem, firmou nebo se zvláštním označením závodu užívaným již po právu žalující stranou. Nesporno, že žalující strana používá k balení svého výrobku právě Franckové přísady ke kávě červeného obalu s vyobrazením kávového mlýnku ve stříbrné barvě, ochranné to známky žalující strany, a v téže barvě provedeno firemní jméno »Franck« a že strana žalovaná rovněž balí svůj výrobek »Güntherovu přísadu ke kávě« do červeného obalu a ochranné známky kávového mlýnku s trpaslíkem, ale v barvě chamoí, nikoliv ve stříbrném tisku. Z toho dovozuje žalující strana, že používání červeného balícího papíru žalovanou stranou ve spojení s barvou černou a stříbrnou a s kávovým mlýnkem ve spojení s grafickou úpravou zavedenou stranou žalující, zakládá důvod projednávané žaloby, směřující k zamezení používání tohoto balení žalovanou stranou. Ze srovnání etiket strany žalující a žalované, jichž používají jako zevnějšího zařízení podniku nebo závodu při úpravě obalu cikorky jimi vyrobené, a to při »přísadě ke kávě«, zjišťuje soud, že obě strany používají stejného obalu barvy červené a jako ochranné známky kávového mlýnku, že však žalující strana má kávový mlýnek barvy stříbrné, menšího rozsahu, kdežto strana žalovaná že používá kávového mlýnku rozsahu většího s trpaslíkem barvy chamoí. Tisk ostatní jest při označení na obou etiketách černý. Soud zjišťuje, že nynějšího balení používá žalovaná strana od roku 1928 na základě ujednání stran ze dne 18. října 1928 a že strana žalující používala již dříve, než žalovaná strana, balení barvy červené, černé a stříbrné. Jde o to, zda zařízení (úprava obalu), barvy, používané nyní žalovanou stranou, jest způsobilé odlišovati a jest uznávané za příznačné pro podnik žalující strany.

Podle posudku znalců a podle názoru soudu však barva obalu a značky necharakterisuje a neindividualisuje určitý podnik, stranu žalující, a neslouží k jeho rozlišování, neboť znalci souhlasně seznali, že konsument žádá v obchodě vždy kávové zboží slovy »Dejte mi Franckovku, Kolínskou Güntrovku atd.« a že nikdy nežádá zboží dle etikety nebo ochranné známky nebo balení. Konsument nežádá toto zboží podle charakteristických součástí »cikorku s kávovým mlýnkem, cikorku se stříbrným nápisem a podob.«. Znalci vyslovili, že je vyloučeno, by při dnešním balení cikorky v kulatém tvaru zákazník dostal výrobek jiné firmy, než který žádá, a že rozhoduje jméno výrobce, nikoliv značka a balení. Barva stříbrná není příznačná pro určitý podnik nebo závod pro druh zboží, o který jde a ani pro konsumenta. Obchodník ani konsument si nevšímají, zda na balení jest nápis stříbrný či chamois. Na základě toho dospěl soud ku přesvědčení, že tu není zaměnitelné značky (zařízení) a použití barvy o sobě nestačí, by u obecnosti dalo vznik představě o jiném podniku, ana na obalu zřejmě jest vyznačena firma žalované strany Günther a není tu způsoblosti nebezpečí záměny zboží. O d v o l a c í s o u d zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvému soudu, by ji, vyčkaje pravomoci, znovu projednal a rozhodl. D ů v o d y: Žaloba opřena jest o §§ 1 a 11 odst. (3) zák. o nekalé soutěži. § 11 v odst. (3) předpokládá příznačnost obalu žalující strany, pro něž se dovolává ochrany, jakožto pro její podnik příznačného zvláštního zevnějšího zařízení a možnost jeho záměny s pozastaveným obalem strany žalované. § 1 předpokládá soutěžitelskou nemorálnost při jednání strany žalované a způsoblost tohoto jednání, poškoditi stranu žalující. Soud své stolice obmezil se na zkoumání otázky zaměnitelnosti obou obalů, o něž v tomto sporu jde, vycházeje patrně z názoru, že tato případná zaměnitelnost jest rozhodující pro úspěch žaloby i ve smyslu § 11, i ve smyslu § 1 zákona o nekalé soutěži, a, dospěv na základě znaleckého posudku ku přesvědčení, že tu není nebezpečí záměny zboží, žalobu zamítl. Soud své stolice přehlédl především, že § 11 zákona předpokládá možnost záměny onoho zvláštního zevnějšího zařízení, v souzeném případě obou obalů, bez ohledu k tomu, zda ze záměny zboží vzejde materiální škoda, dále, že otázka zaměnitelnosti jest otázkou po výtce právní, jejíž zodpovězení nezávisí na tom, zda ke záměně skutečně dochází (viz slovo »může« v § 11), dále, že z výpovědi znalců, že konsumenti žádají jen zboží podle výrobního označení, neberouce zřetel na barvu obalu a ochranné známky, nelze beze všeho vyvoditi ještě závěr, že záměna nebyla by vůbec možná, na příklad, když obchodník kupujícímu přes jeho žádost podstrčí podobné zboží jiné, obzvláště, jde-li o kupce negramotného, nebo krátkozrakého a pod., a posléze, že poškození v § 1 zákona požadované není vyčerpáno jen škodou, kterou soutěžitel utrpí tím, že v drobném prodeji prodá se místo jeho zboží zboží konkurentovo. Odvolací soud, i když připustí správnost znalecké výpovědi, že se konsument při koupi cikorky řídí jménem výrobce, nikoli značkou a balením, má za to, že oba obaly, o něž jde, vzhledem na kombinaci barev, podobnost ochranné značky a grafické úpravy aspoň abstraktně a teore-

ticky při zběžném prohlédnutí průměrným kupujícím s prostředními pozorovacími schopnostmi jsou zaměnitelné, obzvláště při stejné jinak velikosti, tvaru a váze, a že tudíž právní názor prvního soudu v tomto směru není správný. Je dále zkoumati, zda obal žalující strany je pro její podnik příznačný. Touto otázkou se soud první stolice v napadeném rozsudku vůbec nezabýval, přes to, že o tom znalece, a to správně nikoli z oboru výroby, vyslýchal, neboť podle zákona o tom rozhoduje mínění v kruzích zákaznických, nikoli výrobních. To, co o tom znalci řekli, ovšem nepostačuje, neboť praví-li, že barva stříbrná není příznačnou pro určitý podnik a že barva stříbrná podnik žalující strany nikterak necharakterisuje a neindividualisuje, není tím nijak zodpovězena otázka příznačnosti obalu žalující strany, ježto obal ten nesestává jen ze stříbrné barvy, a jde o to, zda její obal v celkové své úpravě jest v kruzích zákaznických tak zaveden a znám, že jím její výrobky jsou na rozdíl ode všech ostatních charakterisovány a individualisovány, neboť pak právě každé jeho napodobování jest podle § 11 cit. zák. stíhatelné bez ohledu k tomu, zda a jak dlouho konkurenční závod svého vlastního obalu používá. Nebude-li tvrzená příznačnost prokázána, bude třeba zkoumati sporný případ ještě i s hlediska § 1 cit. zák. V tom ohledu okolnost vyplývající z přílohy B, že žalující strana svého obalu v nynější úpravě používala již v roce 1924, a zjištění prvního soudu, že ho používala dříve, než strana žalovaná, a že tato svého nyní pozastaveného balení používá teprve od roku 1928, bude mítí zajisté význam, neboť napodobení konkurenčního obalu jinou firmou již používaného k vůli soutěži jistě nelze shledávati srovnatelným s dobrými mravy soutěže. Co se týče otázky, zda je takovéto jednání způsobilé soutěžitele poškoditi, nehledíc k tomu, co v tom ohledu bylo již shora uvedeno o možnosti zaměnitelnosti zboží a tím poškození příslušného výrobce i přes to, že podle znaleckého posudku žádají konsumenti z pravidla zboží bez ohledu na obal, jest upozorniti na to, že poškození soutěžitele může pozůstávati v tom, že se podobným zneužíváním cizí myšlenky, cizího nápadu, cizí práce a cizího do jich realizace investovaného nákladu ohrožuje a podkopává soutěžitelská jeho posice a znehodnocuje jeho soutěžitelský náskok, kterého svou pílí a i s finančními obětmi nabyl, byť i nehrozilo bezprostřední nebezpečí skutečné záměny zboží. Na všechny tyto okolnosti soud první stolice zřetel nevzal, řízení zůstalo proto kusé ve smyslu § 496 čís. 2 a 3 c. ř. s. a bylo proto odvolání jako odůvodněnému vyhověti, napadený rozsudek zrušiti a potřebné doplnění naříditi.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl rekursu.

D ů v o d y:

Rekursu, jenž se domáhá zrušení napadeného usnesení, nelze přiznati oprávnění, neboť jest přisvědčiti odvolacímu soudu, že řízení zůstalo kusým ve směrech jím naznačených, a poukazuje se stěžovatelka v tomto směru na správné odůvodnění napadeného usnesení. Soud první stolice

se zabýval jen otázkou, zda stříbrná barva jest příznačná pro podnik žalobkyně, nikoliv však rozhodnou otázkou, zda sporné balení platí za příznačné pro podnik žalobkyně v zákaznických kruzích (§ 11 čís. 3 zákona o nekalé soutěži). Přisvědčiti lze ovšem rekurentce, že jednání zůstalo i proto vadné, že se soudy nižších stolic vůbec nezabývaly s její námitkou, že věc byla mezi stranami smírně urovnána dohodou ze dne 18. října 1928. Bude proto třeba, by se soud první stolice také především zabýval s touto námitkou, neboť byla-li sporná věc skutečně urovnána oním způsobem, mohla by se žalobkyně domáhati jen splnění tohoto ujednání. Že žalobní prosba obsahuje i označení stříbrné barvy, nevádí, bude-li zjištěno, že barva chamois jest jen odstínem stříbrné barvy, jak žalobkyně tvrdí. Okolnost, že stěžovatelka má registrovanou ochrannou známku s kávovým mlýnkem, jest pro řešení tohoto sporu nerozhodná, jakž vyplývá z rozh. sb. n. s. č. 8856.

Čís. 11540.

Nekalá soutěž (zákon ze dne 15. července 1927, čís. 111 sb. z. a n.).

I když slova sama nejsou zaměnitelná, jest zaměnitelnost umožněna způsobem, jímž jest užíváno slova při označení zboží (§ 11 (3) zák.) t. j. příliš silným přilnutím ke způsobu výpravy zboží. Nerozhoduje, zda zaměnitelnost není lehce možná v kruzích obchodníků, stačí, může-li vzejítí záměna ve styku s ostatními zákazníky. Nevyžaduje se, by šlo o zvláštní originální myšlenku, stačí, že jde o označení, jež platí v zákaznických kruzích za příznačné pro určitý podnik nebo závod.

(Rozh. ze dne 5. dubna 1932, Rv I 1550/31.)

Žalobě firmy Sochor proti Josefu Königovi, by bylo uznáno právem, že se žalovaný dopustil nekalé soutěže tím, že uvedl do obchodu bavlněné zboží pod označením »König« v pravidelných mezerách na líci okraje zboží, a, by žalovaný byl uznán povinným zdržeti se tohoto jednání a odstraniti z veškerého zboží označení shora uvedené, procesní soud první stolice vyhověl. **Důvody:** Nesporno jest, že žalující firma označuje v prodeji své zboží bavlněné a z umělého hedvábí jménem »Sochor« v pravidelných vzdálenostech na líci okraje zboží, že toto označení bylo od 15. dubna 1930 pod čís. 19861 zapsáno do rejstříku známek u obchodní a živnostenské komory v Liberci a že žalovaná strana uvedla do obchodu teprve počátkem listopadu 1930 bavlněné zboží, při čemž užívá stejného označení jen s tou odchylkou, že užívá místo jména »Sochor« jména »König« a že jméno to jest vytištěno způsobem a písmem jako »Sochor« na zboží žalující strany. Tím zjištěn skutkový základ sporu a zbývá rozhodnouti, zda žalovaná strana tímto svým jednáním může poškoditi žalující stranu a zda se jí dostala v rozpor s dobrými mravy soutěže a zda touto úpravou zboží, která v zákaznických kruzích platí za příznačnou pro podnik žalující strany, mohla vzejítí v zákaznickém styku záměna se zbožím vyráběným žalu-